

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства розвитку
економіки, торгівлі та сільського
господарства України
№ _____

**Професійний стандарт
„Гірник на маркшейдерських роботах”**

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Установка і закріплення на місцевості пунктів кордонів ведення гірських робіт в гірських виробках і об'єктах гірського будівництва, виконання рулеточних вимірів (в плані) і участь у виробництві маркшейдерської зйомки гірничих виробок і об'єктів гірського будівництва.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 „Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція В	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	Розділ 7	Добування металевих руд	Група 07.1	Добування залізних руд
				Клас 07.10	Добування залізних руд

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професії”)

Розділ	Клас	Підклас
7	711	7111
Кваліфіковані робітники з інструментом	Гірники, вибуховики, різальники каменю та каменотеси	Гірники та кар'єрні робітники

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Гірник на маркшейдерських роботах 7111.

1.5. Професійна кваліфікація

Гірник на маркшейдерських роботах 1 розряду – трудові функції А, Б, В, Г, Д, Е.

Гірник на маркшейдерських роботах 2 розряду – трудові функції А, Б, В, Г, Д, Е.

Гірник на маркшейдерських роботах 3 розряду – трудові функції А, Б, В, Г, Д, Е.

Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення зазначені у п. 5.

1.6. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації):

Працює під керівництвом маркшейдера на гірських роботах в кар'єрі / маркшейдера комплексу на гірських роботах в кар'єрі.

1.7. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку – згідно з чинним законодавством, графіками роботи та відпочинку, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, колективним договором, графіками надання відпусток за результатами атестації робочого місця за умовами праці.

Соціальні гарантії надаються на підставі результатів атестації робочих місць за умовами праці відповідно до чинного трудового законодавства України та відображені в колективному договорі підприємства.

Робота пов'язана зі шкідливими та важкими умовами праці. Пільги та компенсації встановлюються відповідно до чинного законодавства.

1.8. Засоби індивідуального захисту

Працівникам видаються безоплатно за встановленими галузевими нормами спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту, а також мийні та знешкоджувальні засоби.

На час виконання певних робіт, для яких не передбачені ЗІЗ згідно норм, видаються чергові ЗІЗ колективного (безособового) користування, що передаються однією зміною іншій.

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Стать: жіноча і чоловіча.

Вік: 18 років і старше.

Повна або базова загальна середня освіта та одержання професії безпосередньо на виробництві або професійна (професійно-технічна) освіта.

Наявність медичної довідки про проходження попереднього (періодичного) медичного огляду з висновком медичної комісії про придатність до роботи за професією „Гірник на маркшейдерських роботах”.

Проходження психофізіологічної експертизи.

Проходження навчання та спеціального навчання з питань охорони праці.

Проходження вступного та первинного інструктажу з охорони праці. Після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керівництвом кваліфікованих працівників пройти стажування протягом не менше 2-15 змін або дублювання протягом не менше шести змін.

Наявність посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці.

Кваліфікаційний іспит або тестування

Психофізіологічні особливості:

фізична сила і витривалість;

зорова і слухова пам'ять;

стійкість до монотонної діяльності;

уважність;

стійкість до впливу стресів;

ефективна комунікація;

орієнтація на результат.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня НРК

Свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Гірник на маркшейдерських роботах” з додатками до свідоцтва про присвоєння кваліфікації „Гірник на маркшейдерських роботах”,

1-3 кваліфікаційні розряди за професією „Гірник на маркшейдерських роботах” – 2 рівень НРК,

2. Навчання та професійний розвиток

Професійне навчання працівників здійснюється у закладах освіти, навчальних центрах або в структурних підрозділах підприємства за різними формами навчання за такими видами: підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, професійно-технічне навчання, спеціальне навчання.

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Первина професійна підготовка, професійно-технічне навчання за професією „Гірник на маркшейдерських роботах” 1 розряду – наявність повної або базової загально-середньої освіти.

2.2. Перепідготовка (назва кваліфікації)

Перепідготовка за професією „Гірник на маркшейдерських роботах” 1 розряду проводиться за наявності повної загальної середньої освіти та професійно-технічної освіти або професійної підготовки на виробництві.

Перепідготовка за професією „Гірник на маркшейдерських роботах” 2 розряду проводиться за наявності повної загальної середньої освіти та професійно-технічної освіти або професійної підготовки на виробництві.

2.3. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації з присвоєнням професійної кваліфікації „Гірник на маркшейдерських роботах” 2 розряду. Практичний досвід роботи за професією „Гірник на маркшейдерських роботах” 1 розряду не менше 0,5 року.

Підвищення кваліфікації з присвоєнням професійної кваліфікації „Гірник на маркшейдерських роботах” 3 розряду. Практичний досвід роботи за професією „Гірник на маркшейдерських роботах” 2 розряду не менше 1 року.

2.4. Спеціальне, спеціалізоване навчання Гірника на маркшейдерських роботах

Періодичне підвищення кваліфікації згідно потреб та відповідно до змін у законодавстві.

Періодичне навчання і перевірка знань з:

охорони праці, пожежної безпеки;

виробничої санітарії;

прийомам і способам надання домедичної допомоги потерпілим;

навчання на відповідну групу з електробезпеки.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Закон України “Про охорону праці”, відомості Верховної ради України, 1992 р., № 49.

Кодекс законів про працю України. відомості Верховної ради України, 1971 р., додаток до № 50.

Наказ Міністерства палива та енергетики України від 25.07.2006 р. № 258 Про затвердження „Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25.10.2006 р. за № 1143/13017.

Наказ Міністерства праці та соціальної політики України Комітету по нагляду за охороною праці від 09.01.1998 р. N 4 Про затвердження „Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10.02.1998 р. за N 93/2533, НПАОП 40.1-1.21-98.

Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці № 15 від 26.01.2005 р. „Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою” (із змінами), НПАОП 0.00-4.12-05, НПАОП 0.00-8.24-05.

Наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України № 67 від 25.01.2012 р. „Про затвердження Загальних вимог стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14.02.2012 р. за № 226/20539, НПАОП 0.00-7.11-12.

Наказ Міністерства внутрішніх справ України № 1417 від 30.12.2014 р. „Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні” (із змінами), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.03.2015 р. за № 252/26697.

Наказ Міністерства промислової політики України № 28 від 18.01.2002 р. „Про затвердження Випуску 5 „Гірничодобувна промисловість” Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників» (із змінами).

Наказ Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України № 32 від 21.02.2002 р. „Про затвердження Випуску 64 „Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи” Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників» (із змінами).

Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 1111 від 16.09.2014 р. „Про прийняття національних стандартів України, гармонізованих з міжнародними та європейськими стандартами, міждержавного стандарту як національного стандарту України, затвердження національних стандартів України, змін до нормативних документів України, скасування національних стандартів України та міждержавних нормативних документів в Україні”, Керівництво по системі енергетичного менеджменту ISO 50001.

Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики № 250 від 13.07.2009 р. „Про запровадження ДСТУ ISO 9001:2009” (із змінами), Керівництво по системі менеджменту якості ISO 9001.

Правила, що регулюють відповідну професійну діяльність затверджені в установленому порядку:

Робоча інструкція з професії „Гірник на маркшейдерських роботах”.

Правила внутрішнього трудового розпорядку.

Коллективний договір.

Стандарти, стандартні положення та інші нормативні документи, що забезпечують відповідний вид трудової діяльності.

Інструкції з охорони праці для професії „Гірник на маркшейдерських роботах”.

Технологічна карта для безпечного виконання маркшейдерських робіт.

4. Загальні компетентності

1. Здатність відповідально ставитися до професійної діяльності.
2. Знання та дотримання професійної лексики.
3. Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.
4. Здатність працювати в команді.

5. Уміння лаконічно і чітко передавати інформацію.
6. Дотримання професійної етики.
7. Запобігання конфліктних ситуацій.
8. Знати основи ощадливого виробництва.
9. Знати правила охорони праці, промислової безпеки.
- 10.** Знати план локалізації та ліквідації аварійних ситуацій та аварій.

5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення

Умовне позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовне позначення
А	Початок та завершення робіт	Здатність проводити початок і закінчення робіт	А1
Б	Супровід маркшейдерського забезпечення гірничих робіт	Здатність супроводжувати маркшейдерське забезпечення гірничих робіт	Б1
В	Внесення вихідних даних і коригування параметрів гірничих виробок в ПК	Здатність вносити вихідні дані і коригувати параметри гірничих виробок в ПК	В1
Г	Дотримання вимог охорони праці і промислової безпеки	Здатність дотримуватися вимог охорони праці і промислової безпеки	Г1
Д	Надання першої до медичної допомоги постраждалим від нещасних випадків	Здатність надавати першу до медичну у постраждалим від нещасних випадків	Д1
Е	Дотримання норм і правил екологічної безпеки	Здатність дотримуватися норм і правил екологічної безпеки	Е1

6. Опис трудових функцій

Трудові функції	Професійні компетентності	Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструменти)	Знання	Уміння та навички

<p>А. Початок та завершення робіт</p>	<p>А1</p>	<p>Книга видачі нарядів; GPS-ровер; Відбивач; Рейка; Штатив; Кілки дерев'яні; Маркер; Молоток; Рулетка; Канцелярське приладдя; Віник; Щітка; Ганчір'я.</p>	<p>3.1. Порядок прийому-здачі зміни 3.2. Робоча інструкція по професії гірник на маркшейдерських роботах 3.3. Технологічна карта для безпечного виконання маркшейдерських робіт 3.4. Основні методи маркшейдерської зйомки</p>	<p>У.1. Користуватись експлуатаційними інструкціями обладнання У.2. Проводити огляд та перевірку працездатності обладнання, інструмента, виявляти несправності У.3 Оформляти технічну документацію</p>
<p>Б. Супровід маркшейдерського забезпечення гірничих робіт</p>	<p>Б1</p>	<p>Кар'єр; Відвали; Пром. Майданчик; GPS-ровер; Відбивач; Рейка; Штатив; Рулетка; Робочий зошит; Олівець; Кілки дерев'яні; Маркер; Молоток.</p>	<p>3.1. Основні методи маркшейдерської зйомки 3.2. Технологія ведення маркшейдерських робіт 3.3. Основні поняття про зрушення гірських порід 3.4. Основи геодезії 3.5. Основи гірничої справи 3.6. Робоча інструкція по професії гірник на маркшейдерських роботах 3.7. Технологічна карта для безпечного виконання маркшейдерських робіт</p>	<p>У.1. Визначати фактичні параметри об'єкта У.2. Точно виставити і надійно закріпити пункти, зазначені маркшейдером У.3. Готувати і встановлювати маркшейдерський інструмент У.4. Визначати характерні точки місцевості для установки допоміжного маркшейдерської обладнання з метою отримання точного контуру гірничих виробок і об'єктів гірського будівництва У.5. Вести встановлену документацію</p>

<p>В. Внесення вихідних даних і коригування параметрів гірничих виробок в ПК</p>	<p>В1</p>	<p>Г р а ф і ч н а маркшейдерська документація; Плани гірничих робіт в ГІС К- Mine; ПК; Ручки; Олівці; Ластики; Лінійки; Транспортир; Тахограф; Планіметр; Польовий журнал.</p>	<p>3.1. Робоча інструкція по професії гірник на маркшейдерських роботах 3.2. Технологічна карта для безпечного виконання маркшейдерських робіт 3. Основи геодезії 3.4. Основи гірничої справи 3.5. Основи креслення та картографії 3.6. Робота з ПК</p>	<p>У.1. Працювати в ГІС К-Mine У.2. Працювати в програмах Microsoft Excel, Microsoft Word</p>
---	-----------	---	---	---

<p>Г. Дотримання вимог охорони праці і промислової безпеки</p>	<p>Г1</p>	<p>Засоби індивідуального захисту; Засоби колективного захисту; Засоби пожежогасіння.</p>	<p>3.1. Політику та цілі підприємства в галузі охорони праці 3.2. Інструкцію з охорони праці для гірника на маркшейдерських роботах 3.3. Закон України „Про охорону праці” 3.4. Вимоги безпеки, що пред’являються до гірника на маркшейдерських роботах 3.5. Вимоги щодо застосування, утримання та зберігання спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального та колективного захисту 3.6. Заходи електробезпеки 3.7. Заходи пожежної безпеки 3.8. Позиції плану ліквідації аварій 3.9. Вимоги законодавчих актів та внутрішньо корпоративних положень (Процедур, Стандартів) з охорони праці 3.10. Вимоги положень нарядної системи 3.11. Правила внутрішнього</p>	<p>У.1. Виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці, правила поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва У.2. Використовувати засоби колективного та індивідуального захисту У.3. Діяти в аварійних ситуаціях згідно «Плану ліквідації аварій» У.4. Використовувати первинні засоби пожежогасіння У.5. Виконувати вимоги положень, інструкцій, стандартів за професією та видами робіт У.6. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку У.7. Виконувати положення Колективного договору підприємства У.8. Виконувати вимоги трудової дисципліни та регламенту виконання робіт У.9. Проводити</p>
---	-----------	---	--	--

<p>Д. Надання першої домедичної допомоги постраждалим від нещасних випадків</p>	<p>Д1</p>	<p>Аптечка для гірника на маркшейдерських роботах</p>	<p>3.1. Правила та прийоми надання першої домедичної допомоги постраждалим від нещасних випадків, від гострого захворювання та під час аварій 3.2. Місце знаходження засобів надання першої домедичної допомоги 3.3. Порядок виклику „Швидкої допомоги”, пожежної частини, номера телефонів служб екстреного реагування 3.4. Правила транспортування постраждалих при нещасних випадках 3.5. Склад та застосування лікарських препаратів</p>	<p>У.1. Визначати характер ушкоджень та ступінь загрози життю та здоров'ю постраждалих при нещасних випадках У.2. Надавати першу домедичну допомогу постраждалим при різних видах травм та ушкоджень У.3. Транспортувати постраждалих до місця надання першої медичної допомоги</p>
--	-----------	---	---	--

<p>Е. Дотримання норм і правил екологічної безпеки</p>	<p>Е1</p>	<p>Тара для відходів.</p>	<p>3.1. Політика підприємства в галузі охорони навколишнього середовища 3.2. Цілі підприємства в галузі екології 3.3. Основи ощадливого підприємства, система 5 С 3.4. Положення Системи менеджменту навколишнього середовища (СМОС) 3.5. Вимоги законодавства в галузі охорони навколишнього середовища 3.6. Реєстр екологічних аспектів свого підрозділу 3.7. Інструкцію з поводження з відходами 3.8. Наказ про моніторинг розливів нафтопродуктів 3.9. Закони України „Про відходи”, „Про охорону земель”</p>	<p>У.1. Проводити збір відходів виробництва роздільно по видах У.2. Ліквідувати наслідки розливів нафтопродуктів</p>
---	-----------	---------------------------	--	---

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробники проекту професійного стандарту

Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу „Федерація металургів України”.

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

7.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

7.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту